

Aktsomhetsvurderinger for bærekraftig forretningspraksis

Redegjørelse rapporteringsåret 2025

for Parat

Etisk handel Norge har vurdert at rapporten til Parat oppfyller våre krav til basisnivå. Les mer om basisnivå [her](#).

20 | PARAT 20 ÅR
2005-2025

n
Gardermoen

FNs BÆREKRAFTSMÅL

Til lesere av rapporten

Næringslivet, offentlig sektor og organisasjoner har stor påvirkning på mennesker, samfunn, miljø, klima og dyr. Virksomheter bidrar til utvikling, innovasjon og bedre levekår, men aktiviteten medfører også risiko og reell skade. Derfor har virksomheter en nøkkelrolle i arbeidet for å nå FNs bærekraftsmål og Parisavtalens 1,5-gradersmål. Dette gjøres best i samarbeid. Etisk handel Norge er en medlemsorganisasjon og flerpartssamarbeid med næringsliv, fagbevegelse, arbeidsgiverorganisasjoner, sivilsamfunn og offentlig sektor som sammen adresserer de komplekse utfordringene i de globale leverandørkjedene som den enkelte virksomhet ikke kan løse alene.

Åpenhet, ansvarlighet og kontinuerlig forbedring er grunnleggende i dette arbeidet. Denne medlemsrapporten kan brukes som redegjørelse etter åpenhetsloven, men favner bredere temaer som klima, miljø og antikorrupsjon. Vårt rammeverk bygger på FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter og OECDs modell for aktsomhetsvurderinger – internasjonale anerkjente standarder som ligger til grunn for Etisk handel Norges 13 prinsipper for bærekraftig forretningspraksis. Disse prinsippene omfatter menneskerettigheter, anstendig arbeid, miljø/klima, dyrevelferd og antikorrupsjon.

Alle medlemmer i Etisk handel Norge er forpliktet til å gjennomføre risikobaserte aktsomhetsvurderinger og årlig rapportere på fremdrift i et eget arbeid. Virksomheter på vårt kvalitetsnivå Basis tilfredsstillers åpenhetslovens krav til redegjørelse om aktsomhetsvurderinger. Medlemmer kan også strekke seg etter nivåene Gjennomfører og nå i 2026 Ledende.

Gode aktsomhetsvurderinger handler ikke om å være «risikofri», men om å være transparent og systematisk: å identifisere risiko, forebygge og redusere negativ påvirkning, kommunisere åpent om håndtering og – der det er nødvendig – bidra til gjenoppretting.

Jeg vil takke alle medlemmer for innsatsen, åpenheten og viljen til å bidra til ansvarlige leverandørkjeder. Sammen viser vi hvordan ansvarlig handel kan være til det beste for mennesker, dyr, samfunn og miljø.

Heidi Furustøl

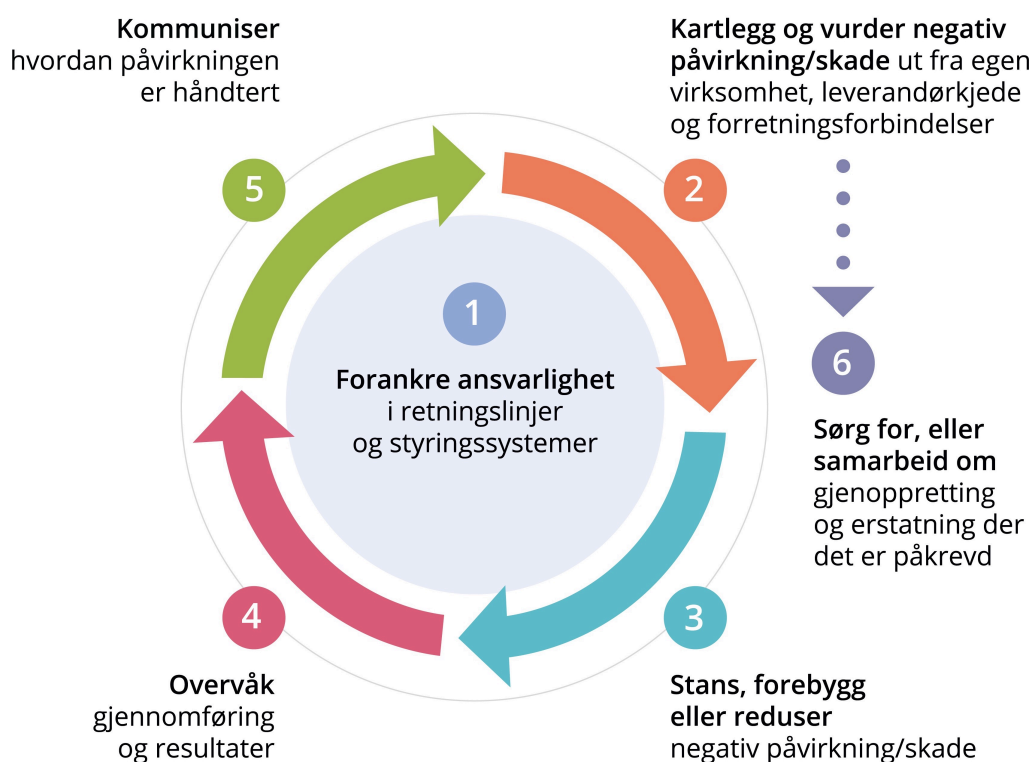
Daglig leder

Etisk handel Norge

Aktsomhetsvurderinger

Denne rapporten er bygget rundt FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter og OECDs modell for aktsomhetsvurderinger for ansvarlig næringsliv.

Modellen har seks trinn som beskriver hvordan virksomheter kan jobbe for mer ansvarlig og bærekraftig forretningspraksis. Å være god på aktsomhetsvurderinger betyr ikke at en virksomhet ikke har negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø, men heller at virksomheten er åpen og ærlig om utfordringer og håndterer dette på best mulig måte i samråd med sine interessenter. Denne rapporten er delt inn i kapitler basert på denne modellen.

Forord av daglig leder

Parat bygger denne rapporten på FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter, og OECDs modell for aktsomhetsvurderinger. Vi jobber for å ha en bærekraftig forretningspraksis som respekterer mennesker, samfunn og miljø.

Modellen vi benytter har seks trinn som beskriver hvordan virksomheter kan jobbe for mer ansvarlig og bærekraftig forretningspraksis. Parat har dermed en risikobasert tilnærming til aktsomhetsvurderinger. Det innebærer en erkjennelse at virksomheten ikke fullt ut kan unngå å bidra til negativ påvirkning, men at vi er bevisst og åpen om hvor det kan være utfordringer, og at vi kommuniserer og forsøker å forbedre dette sammen med våre interessenter.

Vår policy for bærekraftig forretningspraksis, vårt visjonsdokument, arbeidslivs- og samfunnspolitisk program, plasseringsreglementet for vårt sikringsfond, krav til leverandører og prinsipper for innkjøpspraksis og veileder for aktsomhetsvurderinger i organisasjonens HMS-mappe danner grunnlaget for vårt arbeid med en bærekraftig forretningspraksis.

Parat er medlem av Etisk Handel Norge, og er miljøsertifisert gjennom stiftelsen Miljøfyrtårn. Parats mål for samfunnsansvar, miljø og etisk handel setter hovedlinjene for vår policy på bærekraftig forretningspraksis og innkjøpspraksis.

Parats visjon er: "Vi er Parat - og vi jobber for at du skal få en enda bedre arbeidsdag!". Dette innebærer at vi har et ansvar for å fremme bærekraft og en bedre hverdag også utenfor vår organisasjon, utenfor våre landegrenser, og også for framtidige generasjoner.

Dette uttrykkes gjennom våre 10 verdier; Tillit, Partipolitisk uavhengighet, Dialog, Mangfold, Inkludering, Trygghet, Teknologi, Kvalitet på varer og tjenester, Det grønne skiftet og Innovasjon. Spesielt de tre siste verdiene kan bidra til å fremme bærekraft.

Som medlem av Etisk Handel Norge forplikter vi oss til å jobbe aktivt med aktsomhetsvurderinger for bærekraftig forretnings-/innkjøpspraksis (UN OHCHR, Guiding Principles on Business and Human Rights (UNGPR), 2011; OECD, «Due Diligence Guidance for Responsible Business Conduct», 2018). Aktsomhetsvurderinger er en risikobasert tilnærming til å respektere og ivareta mennesker, samfunn og miljø i vår egen virksomhet og i hele leverandørkjeden. Vi forventer at våre leverandører og samarbeidspartnere følger samme tilnærming.

Trond Reidar Hole
Generalsekretær

Styrets signatur

Denne rapporten er signert elektronisk. Se siste side for verifikasjon.

Unn Kristin Olsen

Leder

Rune Berge

Nestleder

Lars Raymond (Lasse) Holm

Styremedlem

Håkon Hægeland

Ungrepresentant

Arvydas Dragonas

Styremedlem

Benedicte Søderlund

Ansattrepresentant

Truls Bjørhei

Ansattrepresentant

Linda Iversen Norbeck

Vararepresentant

Nøkkelinformasjon om virksomheten og leverandørkjeden

Nøkkelinformasjon om virksomheten

Navn på virksomheten

Parat

Adresse hovedkontor

Lakkegata 23

Viktigste merker, produkter og tjenester

Bistand til Parats medlemmer i forbindelse med arbeidsforholdet

Beskrivelse av virksomhetens struktur

Parat er en partipolitisk uavhengig arbeidstakerorganisasjon tilsluttet Yrkesorganisasjonenes sentralforbund (YS). Vi har over 44 000 medlemmer i alle sektorer i arbeidslivet, og organiserer ansatte i de fleste yrker og bransjer.

Lønns- og tarifforhandlinger, og bistand til medlemmer som opplever ulike utfordringer, er blant våre hovedoppgaver. Vi tilbyr også en rekke kurs og medlemsaktiviteter, og mange andre gode medlemsfordeler. Vi jobber for at du skal få en enda bedre arbeidsdag!

Parats hovedkontor ligger i Lakkegata 23 på Grønland i Oslo, med regionkontorer i Oslo, Tønsberg, Kristiansand, Bergen, Trondheim, Tromsø. Videre består sekretariatet av ca. 70 ansatte, fordelt på følgende avdelinger: Generalsekretærens Stab, Region-, Forhandling-, Økonomi og administrasjon-, Juridisk-, Kommunikasjon- og Utviklingsavdelingen.

Parat ble etablert i januar 2005 gjennom en fusjon mellom Flerfaglig fellesorganisasjon (2fo) og Privatansattes fellesorganisasjon (Prifo).

Omsetning i rapporteringsåret (NOK)

254 323 440

Antall ansatte

77

Er virksomheten omfattet av åpenhetsloven?

Ja

Vesentlige organisatoriske endringer siden forrige rapportering og denne rapportens tidsperiode

Ingen vesentlige organisatoriske endringer siden forrige rapportering.

Navn, tittel for kontaktperson for rapporten

Marie Gausel, rådgiver generalsekretærens stab

E-post adresse for kontaktperson for rapporten

marie.gausel@parat.com

Informasjon om leverandørkjeden

Generell beskrivelse av virksomhetens innkjøpsmodell og leverandørkjede

Parats formål er å yte tjenester til våre medlemmer, som for eksempel tarifforhandlinger, juridisk bistand og opplæring av tillitsvalgte i form av kurs og konferanser.

Parats hovedleverandører er kurs- og konferansehotell, reisebyrå/flyselskap som leverer flyreiser for deltakere i organisasjonen, leverandører av leielokaler, leverandører av kontormøbler/kontorutstyr og IT-utstyr, leverandører av IT-tjenester, leverandør av profileringsartikler og leverandører av finansielle banktjenester- og pensjons/investeringsprodukter.

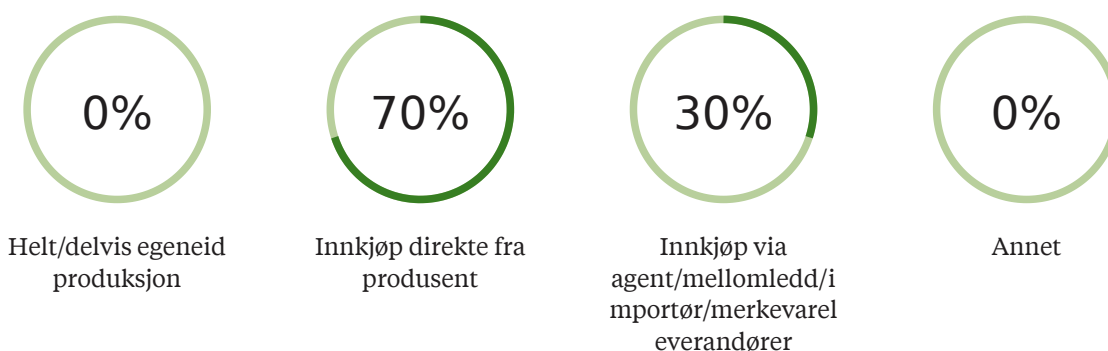
Antall leverandører som virksomheten har hatt kommersielle relasjoner med i rapporteringsåret

408

Kommentar til antall leverandører

Cirka antall og består av svært mange hotell/møtelokaler/serveringssteder

Type innkjøp/ leverandørforhold

Parat er en tjenesteytende kunnskapsorganisasjon. Gjennom både egne avtaler og gjennom avtaler med vår hovedorganisasjon YS, har vi partnere (virksomheter), som leverer rabatterte medlemsfordeler gjennom varer/tjenester til våre medlemmer. Størst av disse er forsikring- og banktjenester, men fordelsporteføljen består også av leverandører av blant annet hotell, leiebil, strøm, drivstoff, turutstyr og mobiltjenester.

Liste over førsteleddsprodusenter per land

Parat kjøper tjenester i form av leie av kontorlokaler, reise og hotell/møterom. Større innkjøp av utstyr (f.eks. møbler, profileringsmateriell og IT-utstyr), skjer i hovedsak via leverandører, som videre følger opp sine produsenter/underleverandører.

Oppgi antall arbeidere hos førsteleddsprodusenter

Antall arbeidere

Kommentar til antall arbeidere

Parat har ikke hentet tall på antall ansatte hos alle våre leverandører i 2025.

Viktigste innsatsfaktorer/råvarer for produkter eller tjenester og geografi

Eiendomsforvaltning og strøm	Norge
IT-tjenester, drift, telefoni, kopi/print mm	Norge
Arbeidskraft	Norge

Parat produserer kunnskapsbaserte tjenester.

Er virksomheten leverandør til offentlig sektor?

Nei

Mål og fremdrift

Prosessmål og fremdrift i rapporteringsåret

1

Mål:

Vedta policy for bærekraftig forretningspraksis (politikkdokument for bærekraft), i henhold til Etisk Handel Norge sine krav. Policy er under arbeid, og første utkast skal forankres hos Hovedstyre i løpet av våren 2025. Policyen baseres på vårt Landsmøtevedtatte dokument per november 2024 "Arbeidslivs- og samfunnspolitisk program 2025-2027", der FNs bærekraftmål ligger til grunn for all politikkkutforming i Parat, og Parats videre arbeid. Ferdigstille handlingsplan for bærekraftarbeid.

Status:

Hovedstyret vedtok policy for bærekraftig forretningspraksis i mai 2025. Hovedstyret vedtok også våren 2025 vurderingsmodell for bærekraft, som en del av forsidemalen til alle hovedstyresaker. Hovedstyret sørger derfor for kontinuerlig oppfølging av bærekraftsmålene gjennom årets styresaker. Handlingsplan for bærekraftsarbeidet ble ferdigstilt våren 2025, og jevnlig oppdatert i løpet av året.

2

Mål:

Gjennomføre dialogmøter med leverandører der det er, eller kan være, utfordringer med negativ påvirkning i underliggende leverandørkjede.

Status:

Arbeidsgruppen har ikke blitt gjort oppmerksom på nye leverandører der det er, eller kan være, utfordringer med negativ påvirkning i underliggende leverandørkjede. Det er derfor ikke gjennomført dialogmøter om dette i 2025. I løpet av 2026 vil arbeidsgruppen følge opp eksisterende leverandører, ved å igjen sende ut våre "krav til leverandører", og be om bekreftelse på at de følger disse.

3

Mål:

Gjøre aktsomhetsvurderinger til våre hovedleverandører av hotell. Dette legges inn i rapporten i 2026.

Status:

Gjennomført risikoanalyse i desember 2025, med aktsomhetsvurderinger, av våre to største leverandører for hotell. Det ble ikke funnet risikoer som krever nærmere dialogmøter med leverandørene.

4

Mål:

Fokusere på å avholde digitale møter, kurs og konferanser, hvor og når det er mulig.

Status:

I 2025 har Parat hatt kontinuerlig, økt fokus på å avholde digitale møter, kurs og konferanser. Vi har strømmet flere konferanser, samt oppfordret våre medlemmer til å delta digitalt, hvor og når det er mulig.

5

Mål:

Følge opp bærekraftarbeidet i våre møter med politiske myndigheter og beslutningstakere.

Status:

I 2025 har Parat hatt økt fokus på bærekraftsarbeid i våre møter med politiske myndigheter og beslutningstakere.

Prosessmål for kommende år

1

Parat vil i forkant av neste Landsmøteperiode (2028-2030) arbeide med å få inn SMARTE mål, etter Etisk Handels prinsipper, i vårt arbeidslivs- og samfunnspolitiske dokument. Arbeidsgruppen for bærekraftsarbeid vil jobbe med å utforme disse målene i 2026.

2

Gjennomføre dialogmøter med leverandører der det er, eller kan være, utfordringer med negativ påvirkning i underliggende leverandørkjede. I løpet av 2026 vil arbeidsgruppen følge opp eksisterende leverandører, ved å igjen sende ut våre "krav til leverandører", og be om bekreftelse på at de følger disse. Dersom arbeidsgruppen blir gjort oppmerksomme på at det er eller kan være utfordringer med negativ påvirkning, vil det gjennomføres dialogmøter.

3

Gjøre aktsomhetsvurderinger av vår hovedleverandør av IT-tjenester.

4

Fokusere på å avholde digitale møter, kurs og konferanser, hvor og når det er mulig.

5

Følge opp bærekraftarbeidet i våre møter med politiske myndigheter og beslutningstakere.

1

Forankring av bærekraft i virksomheten

Forankring av ansvarlighet knyttet til bærekraftig forretningspraksis i virksomheten handler om å ha strategier, planer, relevante policyer og retningslinjer for aktsomhetsvurderinger som er vedtatt av ledelsen. Disse bør omfatte hele virksomheten, samt virksomhetens leverandørkjede og forretningsforbindelser. Effektive styringsystemer for implementering er en forutsetning for å lykkes, og arbeidet med aktsomhetsvurderinger bør være en integrert del av virksomhetens forretningsdrift. Tydelige forventninger fra toppledelsen, samt tydelig plassering av ansvar innad i virksomheten for implementering av de ulike delene av aktsomhetsvurderinger er viktig. Alle involverte må vite hva de skal gjøre. Åpenhet om forpliktelser virksomheten har til seg selv, utfordringer de står overfor og hvordan dette håndteres, er vesentlig.

1.A Policy for egen virksomhet

1.A.1 Lenke til offentlig tilgjengelig policy for egen virksomhet

<https://www.parat.com/dette-er-parat/parat-og-baerekraftig-forretningspraksis/282687>

1.A.2 Hva sier virksomheten offentlig om sine forpliktelser til å respektere mennesker, dyr, samfunn og miljø?

Krav til egen virksomhet

Parat jobber for å ha en bærekraftig forretningspraksis som respekterer mennesker, samfunn og miljø. Vår Policy for bærekraftig forretningspraksis, Arbeidslivs- og samfunnspolitiske program, Plasseringsreglementet for vårt sikringsfond, og våre prinsipper for bærekraftig innkjøpspraksis i organisasjonens HMS-mappe danner grunnlaget for vårt bærekraftsarbeid.

Parat erkjenner at vår forretningspraksis kan ha potensiell negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø. Samtidig ser vi vårt potensiale til å bidra til positiv utvikling i leverandørkjeden. Med bakgrunn i dette har vi utarbeidet prinsipper og krav til vår egen virksomhet.

Policy for bærekraftig forretningspraksis ble vedtatt i Hovedstyret våren 2025. Den er i tråd med Etisk Handel Norges prinsipper for bærekraftig forretningspraksis.

På våre nettsider har vi publisert mer om Parats bærekraftige forretningspraksis, samt innkjøpspraksis og krav til leverandører: <https://www.parat.com/dette-er-parat/parat-og-baerekraftig-forretningspraksis/282687>

Policy for bærekraftig forretningspraksis er i tråd med følgende tekst fra vårt Arbeids- og samfunnspolitiske dokument for 2025-2027, som ble vedtatt på Parats Landsmøte i november 2024

Arbeidslivs- og samfunnspolitisk dokument er vedtatt for denne Landsmøteperioden, 2025-2027, og er førende for organisasjonens politikk. Dette dokumentet kan ikke endres eller oppdateres i perioden. Parat vil i forkant av neste Landsmøteperiode arbeide med å få inn SMARTE mål, etter Etisk Handels prinsipper, i vårt arbeidslivs- og samfunnspolitiske dokument. I mellomtiden vil arbeidsgruppen for bærekraftsarbeid arbeide med å utforme disse målene.

Noen av Parats politiske saker som er publisert offentlig:

<https://www.parat.com/dette-er-parat/horingsuttalelser-fra-parat-og-parats-underorganisasjoner/139748>

<https://www.parat24.com/nyheter/en-klimatest-tilpasset-norske-forhold/292394>

<https://www.parat24.com/nyheter/norge-henger-etter-eu-i-klimaomstillingen/298497>

<https://www.parat24.com/nyheter/den-norske-modellen-star-den-stott-i-en-verden-i-endring/291941>

<https://www.parat24.com/nyheter/nar-handel-handler-om-menneskerettigheter/293647>

Retningslinjer:

Parats Landsmøte vedtok i november 2024 at alle organisasjonens retningslinjer skal revideres i denne landsmøteperioden (2025-2027). Dette inkluderer retningslinjer for Etisk handel.

<https://www.parat.com/dette-er-parat/alle-parats-organisasjonspolitiske-retningslinjer/140466>

1.A.3 Hvordan er policy for egen virksomhet blitt utviklet og forankret?

Policy for bærekraftig forretningspraksis er utviklet av administrasjonen i henhold til Etisk Handel Norges prinsipperklæring for bærekraftig forretningspraksis, og er vedtatt og forankret i Parats Hovedstyre.

Arbeidslivs- og samfunnspolitisk program er utviklet og revidert av Parats administrasjon og av våre tillitsvalgte. Det er videre sendt ut på høring i organisasjonen, og siste versjon ble vedtatt på vårt landsmøte i november 2024. Dokumentet er gjeldende i landsmøteperioden, frem til landsmøte i november 2027.

Kommentar april:

Parat har bevisst laget Policy-dokumentet på et standard brevark med logo for Miljøfyrtårn og IHE-logo (foreldet). Neste trykk vil riktig logoer være benyttet

1.B Organisering og internkommunikasjon

1.B.1 Hvordan er arbeidet med aktsomhetsvurderinger organisert i virksomheten, forankret i interne retningslinjer og rutiner?

Generalsekretæren har delegert bærekraftarbeidet i Parat til en arbeidsgruppe som består av avdelingsleder for økonomi- og administrasjonsavdelingen, Janne Jonsrud, avdelingsleder for utviklingsavdelingen, Odd-Jenvin Steinsvåg, innkjøpsansvarlig Trine Jespersen og rådgiver i generalsekretærens stab, Marie Gausel. Disse skal jobbe med aktsomhetsvurderinger og sikring av bærekraftig innkjøpspraksis, samt rapportering til EHN. I løpet av 2025 har også avdelingsleder for regionavdelingen og HR-ansvarlig, Annbjørg Nærdal, blitt en del av arbeidsgruppen, da hun har spesielt ansvar for Parat som miljøfyrtårn.

Arbeidsgruppen har oversikt over hvilke ansatte som gjør innkjøp for Parat, setter dem i stand til å gjøre aktsomhetsvurderinger og følger dem opp i arbeidet med avtaler og innkjøp. Arbeidsgruppen sørger for at ansvarlige for innkjøp sender ut Parats innkjøpspraksis og krav til leverandører til alle nye leverandører. Parat krever at våre forventninger til bærekraftig forretningspraksis etterleves av leverandører og samarbeidspartnere, ved at de følger våre prinsipper som er basert på FN- og ILO-konvensjoner. Her ligger våre krav til leverandører: https://issuu.com/parat_/docs/parats_innkj_pspraksis_og_krav_til_leverand_rer

Arbeidsgruppen har sørget for at policy for bærekraftig forretningspraksis ble vedtatt av Parats Hovedstyre i mai.

Den ansvarlige arbeidsgruppen for bærekraft i Parat følger opp arbeidet og rapporterer til EHN og generalsekretæren. De to første rapportene som er levert (for årene 2022 og 2023) er utarbeidet av spesialrådgiver Ragnar Eggesvik i generalsekretærens stab. Den tredje og fjerde rapporten (for årene 2024 og 2025) er utarbeidet av rådgiver i generalsekretærens stab, Marie Gausel.

Parats Landsmøte og Hovedstyre (mellom landsmøtene) vedtar Parats styringsdokumenter, herunder Policy for vårt bærekraftsarbeid.

1.B.2 Hvordan blir betydningen av virksomhetens aktsomhetsvurderinger konkretisert og tydeliggjort for de ansatte gjennom stillingsbeskrivelse (eller lignende), arbeidsoppgaver og insentivordninger?

Parat er en relativt liten organisasjon med 77 ansatte.

HMS-mappe og styringsdokument distribueres internt og ligger tilgjengelig for alle ansatte.

Parat har i løpet av 2025 oppdatert vårt organisasjonskart for bærekraft, som viser hvem som har ansvar innenfor bærekraftarbeidet i organisasjonen.

1.B.3 Hvordan sikres det at relevante ansatte har tilstrekkelig kompetanse til å gjennomføre arbeidet med aktsomhetsvurderinger?

Våre innkjøp er hovedsakelig knyttet opp til kjøp av tjenester, og arbeidstakeres lønns- og arbeidsvilkår er derfor sentralt i aktsomhetsvurderingen. I og med at Parat er en arbeidstakerorganisasjon har mange ansatte høy kompetanse på området.

Arbeidsgruppen for bærekraftsarbeid har ansvaret med å sikre at alle ansatte som gjør innkjøp har kunnskap om våre rutiner for innkjøp, våre retningslinjer for leverandører og vår minimumskriterier knyttet til denne og kjenner til vår veileder for aktsomhetsvurderinger.

Parats ansatte har deltatt på flere kurs og konferanser hos Etisk handel Norge i 2025.

1.C. Planer og ressurser

1.C.1 Hvordan er virksomhetens forpliktelser til å respektere mennesker, samfunn, dyr og miljø forankret i strategier og handlingsplaner?

Parat har forankret dette i Policy for bærekraftig forretningspraksis, i visjoner og verdier, i våre etiske retningslinjer, i plasseringsreglementet for vårt sikringsfond, i vår HMS-mappe for Parats ansatte og i vårt Arbeidslivs- og samfunnspolitiske program 2025-2027.

Parat har også forankret våre forpliktelser til å respektere mennesker og samfunn i Parats strategiske plan 2025-2027. Vi arbeider for at våre medlemmer skal få en enda bedre arbeidsdag, og sammen skal vi lykkes med å organisere, engasjere og løfte våre medlemmer. Parat er en viktig stemme i det offentlig ordskiftet om arbeidslivet, og vi tar tydelige standpunkt og eierskap innenfor prioriterte og relevante områder.

https://www.parat.com/files/2024/12/17/Strategisk%20plan_-_vedtatt_p%C3%A5_landsm%C3%B8te_13._november_2024.pdf

1.C.2 Hvordan følges strategier og planer for bærekraftig forretningspraksis opp av ledelse og styre?

Dette er vår fjerde rapportering til EHN.

Den ansvarlige arbeidsgruppen for bærekraft i Parat følger opp arbeidet og rapporterer til EHN og generalsekretæren. Arbeidsgruppen skal utvikle en strategi og en handlingsplan for arbeidet i kommende år.

Generalsekretæren rapporterer til styret som igjen står ansvarlig overfor Landsmøtet (hvert tredje år).

Ansvarlige for bærekraft i Parat rapporterer jevnlig for å oppnå Miljøfyrtårn-sertifisering. Siste rapport ble levert i 2024, og rapporteres til styre og organisasjon i vår årsrapport. Denne gjelder i en treårsperiode, fra 2024-2027.

1.D Partnerskap og samarbeid med leverandører og forretningsforbindelser

1.D.1 Hvordan tydeliggjør virksomheten viktigheten av bærekraftig forretningspraksis i møte med leverandører og forretningsforbindelser?

Våre innkjøp er hovedsakelig knyttet opp til kjøp av tjenester, og arbeidstakernes lønns- og arbeidsvilkår er derfor sentralt i aktsomhetsvurderingen. Vi har nedfelt i våre personaldokumenter at de ansatte så langt det er praktisk mulig, skal bestille hotell, restaurant og flyreiser fra leverandører som har tariffavtale for sine ansatte.

I 2023 utviklet Parat egne retningslinjer for og krav til våre leverandører, i tråd med Etisk handel Norges prinsipper for bærekraftig forretningspraksis. Disse blir brukt aktivt i kontakt med våre forretningsforbindelser.

Våre minimumskrav for leverandører er at de kjenner våre retningslinjer for leverandører, at de deler informasjon om sitt arbeid med aktsomhetsvurderinger i sin leverandørkjede og kan vise til et system for oppfølging av våre etiske retningslinjer for leverandører. Dette er kommunisert åpent på våre websider om Parat under "Parat og bærekraftig forretningspraksis": <https://www.parat.com/dette-er-parat/parat-og-baerekraftig-forretningspraksis/282687>

Det gjennomføres ellers årlig dialogmøte med leverandør av profileringsartikler (IDE), der vi vurderer at risikoen kan være størst for brudd på ansvarlighet og bærekraft hos produsenter/underleverandører. IDE er også medlem av Etisk Handel Norge.

For miljøvurderinger har vi policyer som kommuniseres til alle ansatte i Parat, og som også skal kommuniseres til leverandørkjeden. I vår HMS-mappe har vi en miljøpolicy, en innkjøpsveileder som inneholder blant annet miljøkriterier, og vi har en sjekkliste vi følger når gjør innkjøp. Vi ønsker å årlig forbedre våre miljøprestasjoner. Styring av innkjøp er en de viktigste innsatsfaktorer for å oppnå det målet. Ved innkjøp av materiell som skal vare en stund skal det gjennomføres livsløpsanalyser, hvor produktenes miljøpåvirkning fra "vugge til grav" skal avklares, og om mulig dokumenteres. Miljøkriterier skal stilles i alle våre innkjøp og vi skal velge miljøsertifiserte leverandører framfor leverandører som ikke kan dokumentere miljøvennlig drift, - og/eller som kun fører et begrenset utvalg miljøvennlige produkter.

IDE, som også er medlemsbedrift hos EHN, har orientert oss om at de jevnlig følger opp sine leverandører, og har under pkt. 2.A.1 kommentert risikoavdekninger (Filipinene, Thailand og India) - med utgangspunkt i tilbakemelding fra IDÉ House of Brands - Parats leverandør av profileringsartikler som om mulig kan gjøre innkjøp fra disse landene.

Her kan nevnes at Parat har også nylig signert en avtale med firmaet "Tavler" som blant annet vil gi oss enda bedre dokumentasjon og systematisk oversikt over blant annet leverandør oppfølging. <https://tavler.no/visjon-og-verdier>.

1.E Erfaringer og endringer

1.E.1 Hvilke erfaringer har virksomheten gjort seg om arbeidet med bærekraftig forretningspraksis i rapporteringsåret, og hva har endret seg som et resultat av dette?

I slutten av 2022 endret vi Plasseringsreglement og forvaltning av vårt sikringsfond - slik at dette skal gjøres mer etisk. Midlene skal investeres i verdipapirfond som tilfredsstillter kravene i EUs Offentliggjøringsforordning (SFDR) artikkel 8 (grønn/ESG) og artikkel 9 (mørkegrønn/ESG). I løpet av 2023 jobbet vi med å flytte plasseringene til ny leverandør og få en praksis på rapportering av porteføljen. Parat har i 2025 igjen fulgt opp at forvalter er informert om både forvaltningsrammer og de etiske retningslinjene i vårt plasseringsreglement.

Parats vurderinger av resultater fra endringer som er foretatt av plasseringsreglementet; Vi følger nå EUs retningslinjer og dette vil være førende for våre disponeringer. Dette var ikke godt forankret tidligere. Gjennom det nye systemet "Tavler", som Parat planlegger i gjøre innkjøp av, vil vi kunne hente ut rapporter som gjør det enklere for oss å foreta tiltak der det er nødvendig. Våre midler er plassert i et satsningsfond og et plasseringsfond.

2

Fastsette fokus for rapporten

Kartlegging av virksomhetens påvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø

Kartlegging handler om å identifisere virksomhetens risiko for, og faktiske negative påvirkning/ skade, på mennesker, dyr, samfunn og miljø, inkludert i leverandørkjeden og gjennom forretningsforbindelser. Det handler om å først danne seg et overordnet risikobilde, for så å prioritere mest vesentlige risikoområder for grundigere kartlegging og håndtering av funn. Hvordan virksomheten er involvert i eventuell negativ påvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø, er sentralt for å avgjøre riktig respons og tiltak. Involvering av interessenter, spesielt påvirkede parter, er sentralt i kartleggingsarbeidet, så vel som i tiltak for å håndtere utfordringene på en god måte.

NORGES
LOVER

STUDENTUTGAVE

1687-2013

2.A Kartlegging og prioritering

PRIORITERT NEGATIV PÅVIRKNING/SKADE FOR MENNESKER, DYR, SAMFUNN OG MILJØ

Å prioritere en eller flere risikoområder på bakgrunn av alvorlighetsgrad, betyr ikke at noen risiko er viktigere enn andre, eller at virksomheter ikke gjør noen med annen risiko, men at det som har størst negativ påvirkning prioriteres først. Kartlegging og prioritering er en kontinuerlig prosess.

2.A.1 List opp prioritert risiko for potensiell og/ eller faktiske negative konsekvenser for mennesker, dyr, samfunn og miljø.

Prioritert risiko	Relatert tema	Geografi
Karbonavtrykk i reise (miljø)	Utslipp Drivhusgasser Energi Vann Materialbruk	Globalt Norge
Arbeidstakeres rettigheter	Tvangsarbeid Fagorganisering og kollektive forhandlinger Barnearbeid Brutal behandling Helse, miljø og sikkerhet	Globalt Brasil Kina Colombia India Sør-Korea Norge Filippinene Polen Thailand Tyrkia Vietnam
Menneskerettighetsbrudd	Diskriminering Marginaliserte befolkningsgrupper	Globalt Brasil Kina Colombia India Sør-Korea Filippinene Thailand Tyrkia Vietnam

Risiko for negativ påvirkning/skade er særlig knyttet til flyreiser til møter, konferanser, seminarer og kurs, til arbeidstakeres rettigheter og menneskerettigheter på de hoteller vi benytter oss av, og til våre innkjøp av produkter som er produsert internasjonalt med ulike råvarer (profileringsmaterieill, kontormaterieill, IT-utstyr).

Vi har gjennomført en risikokartlegging av våre to største leverandører av hotelltjenester i Norge i 2025. Våre to hovedleverandører oppgir i sine redegjørelser at Norge er landet der vi hovedsakelig må se på risiko. Den største risikoen i hotellnæringen er arbeidstakernes rettigheter (fagorganisering og kollektive forhandlinger og helse, miljø og sikkerhet, som de to største), men den er lav i forhold til i mange andre land. Ellers oppgir leverandørene

risikoer knyttet til sine underleverandører. Leverandørene våre redegjør for hvordan de arbeider med å kontinuerlig følge opp disse, ved at de blant annet har etiske og bærekraftige retningslinjer og krav for sine underleverandører og alle deres leverandørledd.

BEGRUNNELSE FOR HVORFOR DISSE UTFORDRINGENE ER PRIORITERT SOM MEST VESENTLIGE FOR MENNESKER, DYR, SAMFUNN OG MILJØ

2.A.2 Beskriv: a) virksomhetens rutiner for kartlegging og identifisering av risiko og hvordan den risikoen ble identifisert og prioritert b) eventuelle deler av virksomheten som ikke er dekket i kartleggingen (produktgrupper, egne produkter, avdelinger eller lignende) og hvorfor c) hvordan informasjon ble hentet inn, hvilke kilder som er benyttet og hvilke interessenter som er involvert d) om det er identifisert områder hvor det er manglende informasjon for å vurdere risiko og hvordan dere vil gå frem for å få mer informasjon om dette.

Parat sin veileder for aktsomhetsvurderinger er basert på FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter, og OECDs modell for aktsomhetsvurderinger. Denne består av 6 steg. Vår veileder for aktsomhetsvurderinger følger de samme stegene:

Steg 1: Forankre ansvarlighet i styringssystemer og retningslinjer

Steg 2: Kartlegging av virksomhetens påvirkning på mennesker, samfunn og miljø

Steg 3: Stanse, forebygge eller redusere negativ påvirkning

Steg 4: Overvåking av gjennomføring og resultater

Steg 5: Kommunikasjon

Steg 6: Gjenoppretting

Kartleggingen (Steg 2) vi gjør handler om å identifisere hvor det er både risiko for, og hvor vi faktisk bidrar til, negativ påvirkning eller skade på mennesker, samfunn og miljø. Her må vi se på både på våre større leverandører, og deres underliggende leverandørkjeder. Videre gjør vi en prioritering av risikoområdene ut ifra hvor den negative påvirkningen er størst, og vurderer hva som er riktig respons/tiltak i kontakt med våre leverandører.

Parat benytter Etisk handel Norges risikoverktøy i vårt arbeid med å kartlegge risiko for negativ påvirkning. Kildene i dette verktøyet er basert på Global slavery Index, ITUC Global Rights Index, US State Department List of Goods Produces og Child Labour or Forced Labour.

Det er særlig våre leverandører for profileringsprodukter, IT-utstyr og kontormateriell som har høy risiko for negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø i sine leverandørkjeder. Disse selger produkter som kan bestå av mange ulike deler/komponenter som produseres hos ulike underleverandører i flere land. Vi stiller spørsmål om deres aktsomhetsvurderinger, og kjennskap til risiko for negativ påvirkning/skade i deres produsent/leverandørkjeder. Etter åpenhetsloven trådte i kraft og første krav til rapportering i 2023, finner vi mye informasjon åpent på leverandørenes nettsider. Denne informasjonen er lagt til grunn i våre risikovurderinger.

I årets rapportering har vi kartlagt risikoene hos våre to største leverandører av hotelltjenester. Vi har gjennomgått rapportene som hotelleverandørene leverer inn etter Åpenhetsloven. I årets rapportering har vi ikke identifisert områder med manglende informasjon for å vurdere risiko.

På bakgrunn av identifisert risiko har vi også tatt kontakt med IDÉ House of Brands for å få deres tilbakemelding på landene som vi har identifisert risiko-land. Se dette.

I neste års rapportering skal vi kartlegge risikoene hos vår største leverandør av IT-tjenester.

Vi gjennomfører Miljøfyrtårn-rapportering annethvert år, med oversikt over bruk av energi fra bygningsmasse der vi leier kontorlokaler og ansattes bruk av bil, fly og totale klimagassutslipp.

ANNEN NEGATIV PÅVIRKNING/SKADE

2.A.3 Beskriv annen risiko for negativ påvirkning/skade på mennesker, dyr, samfunn og miljø som ble identifisert men ikke prioritert, og hvordan disse er håndtert

Dette er fjerde gang vi rapporterer til EHN. I I årets rapport har vi sett på aktsomhetsvurderinger hos våre største hovedleverandører for hotelltjenester.

Tidligere år har vi vurdert og kartlagt risiko innenfor områdene kontormateriell, flyreiser, finansielle produkter, profileringsmaterieell og IT-tjenester og -utstyr. Vi har fulgt med på disse vurderingene i løpet av 2025, men prioriteringen i år har vært å kartlegge risikoene hos våre to største hovedleverandører av hotelltjenester. Risikoer som er identifisert tidligere år er blant annet lokalisert i Kina, Polen, India, Sør-Korea og Tyrkia, og gjelder blant annet miljø, menneskerettigheter, arbeidstakeres rettigheter og tvangsarbeid.

I Parat har vi et kontinuerlig arbeid med bærekraftig forretningspraksis.

Gjennom risikoarbeidet har vi identifisert følgende land som utgjør risikoer; Filipinene, India og Thailand - og muligheter at vi kjøper profileringsprodukter fra disse landene.

Vi har vært i kontakt med IDÉ House of Brands - som er vår leverandør om dette og de har gitt følgende kommentarer (fra bærekraftsansvarlig- og kvalitetssjef sentralt i IDÉ House of Brands):

Generelle utvelgelseskriterier

IDÉ House of Brands velger leverandører basert på tydelige krav til ansvarlighet.

Alle avtalepartnere må signere våre etiske retningslinjer, som bygger på FNs veiledende prinsipper, OECDs aktsomhetsmodell og Etisk handel Norges 13 prinsipper for bærekraftig forretningspraksis.

Vi prioriterer leverandører vi kjenner godt, og har et strategisk mål om høy partnerlojalitet for å redusere risiko. I 2025 lå partnerlojaliteten på over 90% i Norge, noe som styrker kontroll og forutsigbarhet i leverandørkjeden.

Risikovurderinger og oppfølging

Vi gjennomfører systematiske aktsomhetsvurderinger i tråd med OECDs modell og rapporterer årlig til Etisk handel Norge.

Vår 2025 rapport viser at risiko særlig er knyttet til råvarer som bomull, polyester, plast og metaller, samt produksjon i høyrisikoland som Kina, Bangladesh, India og Tyrkia.

Oppfølgingen skjer gjennom:

- tredjepartsrevisjoner (bl.a. amfori BSCI)
- dialog og forbedringsplaner ved avvik
- prioritering av leverandører med dokumentert etterlevelse
- avvikling av samarbeid der risiko ikke kan håndteres
- risikobasert oppfølging av spesialproduksjon

Basert på deres kartlegging nevnes Filippinene, India og Thailand som høyrisikoland.

For våre leveranser til Parat gjelder følgende:

- Vi har ingen samarbeidspartnere eller produksjoner med Parat i Filippinene.
- Vi har ingen samarbeidspartnere eller produksjoner med Parat i Thailand.
- Vi har to samarbeidspartnere i India, men disse er ikke benyttet til produksjon av profileringsmaterieell levert til Parat.

Dermed er ikke disse landene relevante for de konkrete produktene dere har mottatt fra oss.

Samarbeidet med Parat sentralt

Parat har et bredt sortiment på profileringsartikler, som fører til at vi i IDÉ benytter ulike samarbeidspartnere i ulike land.

Bærekraft er et stort fokus hos IDÉ og Parat – vi velger alltid trygge partnere og produksjoner som vi kan stå for ref. Åpenhetsloven.

Oppsummering

Vi har tydelige krav til alle samarbeidspartnere og følger opp identifiserte risikoer gjennom revisjoner og dialog. Arbeidet er forankret i ledelsen og gjennomføres i tråd med Etisk handel Norges rammeverk. Vår fullstendige redegjørelse for 2025 er tilgjengelig i vår årsrapport til Etisk handel Norge

3

Håndtering av prioritert påvirkning

Stanse, forebygge eller redusere negativ påvirkning

Stanse, forebygge eller redusere handler om å håndtere funn fra kartleggingen på en god måte. Virksomhetens mest vesentlige negative påvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø prioriteres først. Dette betyr ikke at annen risiko er uvesentlig eller at det ikke håndteres. Hvordan virksomheten er involvert, er sentralt for å treffe riktige tiltak. Faktisk negativ påvirkning/skade som virksomheten forårsaker eller bidrar til må stanses, forebygges og reduseres. Virksomheter som er direkte forbundet med negativ påvirkning må bruke sin innflytelse til å få forretningsforbindelser (f.eks. leverandører) til å stanse, forebygge og redusere dette. Dette innebærer å utvikle og iverksettes planer og rutiner for å håndtere risiko, og kan kreve endringer i egne policyer og styringssystemer. Virksomheters vellykkede håndtering av negativ påvirkning på mennesker, dyr samfunn og miljø er et avgjørende bidrag til FN's bærekraftsmål.

3.A Stanse, forebygge eller redusere

3.A.1 Beskriv mål og status for de tiltakene virksomheten har iverksatt for å redusere prioritert risiko

Overordnet mål :	Karbonavtrykk i reise (miljø) Vi ønsker å få ned klimagassutslippene.
Status :	Parat gjennomfører flere digitale møter, webinarer, kurs og streamer alle større konferanser. Dette kan bidra til mindre bruk av flyreiser enn planlagt i rapporteringsåret uten at vi kan tallfeste dette. Dersom vi skulle undersøkt dette - kunne vi i en undersøkelse spurt våre tillitsvalgte og ansatte om de innenfor et gitt tidsrom har valgt å ikke reise på fysiske møter eller konferanser fordi disse ble digitalt tilrettelagt. Parat har regionkontor i Tønsberg, Kristiansand, Bergen, Trondheim og Tromsø. Våre klimautslipp begrenses ved at vi har disse regionkontorene. Alle arbeider ikke på hovedkontoret, og dermed blir det mindre reise både til hovedkontor og ut i distrikt. Våre tillitsvalgte i distrikt reiser dermed også mindre, da de har kortere vei til sine regioner. Miljøavtrykket ville vært større om vi hadde hatt færre regionkontor.
Mål i rapporteringsåret :	Tilby flere digitale konferanser, seminarer, møter og kurs, og fortsette å strømmen konferanser.

Beskriv iverksatte eller planlagte tiltak :

Parat har tidligere kjøpt klimakompenserende kvoter i forbindelse med flyreiser. Etter rådgivning fra EHN gjør vi ikke dette lenger.

De av våre medlemmer som jobber i flybransjen (piloter, kabinsansatte og bakkeansatte), er svært opptatt av overgang fra bruk av fossilt drivstoff til mer bruk av biodrivstoff og den teknologiske utviklingen av elektriske fly. Parat legger til rette for interessepolitisk arbeid i flybransjen. Dette gjør vi i samarbeid med YS, og gjennom deltakelse i både nasjonale og internasjonale forum. YS/Parat er medlem i den Europeiske Transportarbeider Føderasjonen, ETF, og i den Internasjonale Transportmedarbeider Føderasjonen, ITF. Her er det vedtatt et policydokument for den grønne omstillingen innenfor luftfart. YS/Parat er en aktiv deltaker i arbeidet, og fortsetter sitt videre engasjement på dette området.

YS/Parat har deltatt i partssammensatt forum nedsatt av Samferdselsdepartementet våren 2024 og ledet av statssekretær Bent-Joachim Bentzen, med deltakere fra Klima- og miljødepartementet, Miljødirektoratet, Avinor, Luftfartstilsynet, NHO luftfart, LO, YS/Parat og Miljøstiftelsen Zero. Samarbeidsforumet skal belyse alle problemstillinger knyttet til grønn omstilling av luftfarten. Derfor er det besluttet å ha temavise møter: bærekraftig flydrivstoff, null- og lavutslippsluftfart basert på nye energibærere som batterielektrisk og hydrogen og tiltak som ikke er rettet mot energibærere, f.eks. kurvede innflyginger og andre operative

forbedringer. Luftfarten har historisk sett vært avhengig av fossilt drivstoff, men står nå overfor en stor omstilling. Utslippene må reduseres for å oppfylle nasjonale og internasjonale klimamål. En utslippsfri luftfart vil være en av de mest klima- og miljøvennlige transportformene, men omstillingen krever store investeringer og utvikling av nye verdikjeder. Bærekraftig flydrivstoff er viktig på både kort og lengre sikt, med omsetningskrav som sentralt virkemiddel. Regjeringens ambisjoner for dette reflekteres i luftfartsstrategien og NTP 2025-2036. Arbeidet forventes fortsette i 2025.

I februar 2025 har Parat lansert Klimatesten i samarbeid med NHO Service og Handel, Forbrukerrådet og Framtiden i våre hender. Med denne testen kan alle få vite sitt eget klimaavtrykk, basert på spørsmål og kalkuleringer som er tilpasset norske forbruksmønstre. Den gir også konkrete tips til hva man kan gjøre for å kutte utslipp i sitt eget liv, og viser effekten av ulike valg. Klimatesten har i løpet av 2025 blitt distribuert til alle Parats medlemmer, tillitsvalgte og ansatte, samt vært tema på flere av årets største konferanser og arrangementer. Klimatesten er en del av et stort europeisk prosjekt, PS Lifestyle, som har som mål å gjøre det enklere for europeere å leve mer klimavennlig. Den er utviklet sammen med innbyggere og organisasjoner fra åtte europeiske land. Alle medlemmer i Parat har mottatt informasjon og lenke til Klimatesten via nyhetsbrev i mars, samt publisering på Parat24. Det er også publisert flere videoer om Klimatesten i våre sosiale medier, der både politikere, kjente fjes og ansatte i Parat forteller om sin erfaring med å ta testen.

Parat arrangerte i oktober 2025 en klimakonferanse på Kulturhuset i Oslo, i samarbeid med NHO Service og Handel. Temaene på konferansen var Klimatesten, klimaforskning og klimatiltak i praksis. Konferansen kan ses her: <https://www.parat24.com/nyheter/folg-parats-klimakonferanse/298433>

Beskriv faktiske eller forventede resultater av tiltaket, samt mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Fortsette arbeidet YS/Parat gjør via det partssammensatte forumet for grønn omstilling av luftfarten.

Parat ønsker å tilby digitale møter, konferanser og opplæring/kurs, slik at behovet for fly/bilreiser reduseres.

Parat planlegger å arrangere nok en klimakonferanse i 2026. Vi skal også for første gang arrangere en HMS-konferanse.

Parat lanserte sammen med NHO Service og Handel, Forbrukerrådet og Framtiden i våre hender, Klimatesten i februar 2025. Målet har vært å nå 100 000 brukere i Norge – blant dem Parats medlemmer, tillitsvalgte og ansatte. Ved utgangen av 2025 har vi registrert 68 000 brukere av testen i Norge.

Med testen kan brukerne få vite sitt eget klimaavtrykk, basert på spørsmål og kalkuleringer som er tilpasset norske forbruksmønstre. I tillegg gir den også en unik mulighet til å analysere og følge med på data om forbruk og utslipp fra norske forbrukere. Jo flere som tar testen, jo mer får organisasjonene vite om folks utslipp og barrierer, som vil være svært viktig informasjon både for politikere og næringslivet i omstillingen til et mer sirkulært samfunn. Dataene registreres anonymt, og kan ikke knyttes til deltakernes identitet. <https://www.klimatesten.no/>

2025 var det første året klimatesten ble gjennomført. Derfor har vi ingen utviklingstall fra 2024. Som nevnt vil vi bruke resultatet for å eventuelt tiltak for 2026.

HMS-konferansen er planlagt for første gang i Parat i 2026. Målet med denne konferansen er å samle fagfolk, forskere, ledere og ildsjeler til dagens samling for å gi nye perspektiver, praktiske verktøy og solid faglig påfyll innen HMS- og IA-arbeid. Dette skal være en konferansen som skal styrke den enkeltes rolle, bygge nettverk og hente inspirasjon til å skape trygge, bærekraftige og inkluderende arbeidsplasser.

	Arbeidstakeres rettigheter
Overordnet mål :	Varer og tjenester som Parat kjøper skal ikke være tilvirket i virksomheter med uverdige arbeidsforhold. Arbeidstakere i våre leverandørers verdikjeder skal ha mulighet til å blant annet fagorganisere seg, ikke bli diskriminert og ha et sunt arbeidsmiljø.
Status :	Vi er ikke kjent med at dette er avdekket hos noen av våre leverandører.
Mål i rapporteringsåret :	Gjennomføre risikokartlegging av vår største leverandør av IT-tjenester. Dersom vi avdekker forhold med negativ påvirkning, skal vi gå i tett kontakt med leverandør, få informasjon om tiltakene de gjør og hvilken effekt disse tiltakene har.

Beskriv iverksatte eller planlagte tiltak :

Alle Parats leverandører mottar "Parats innkjøpspraksis og krav til leverandører" ved inngåelse av avtale om kjøp av varer og tjenester. Der fremkommer våre krav til at samarbeidspartnere ivaretar arbeidstakeres rettigheter i hele sin verdikjede.

Vi ber våre leverandører som selger produkter der det kan være risiko for uverdige arbeidsforhold, om å sende oss sine rapporter med aktsomhetsvurderinger. Vi sjekker aktivt deres websider for å lese hvordan de forholder seg til bærekraftig forretningspraksis, og hvordan de følger opp eventuell negativ påvirkning på arbeidstakeres rettigheter.

På Landsmøte i november 2024 ble punkt "Jobbe mot sosial dumping" vedtatt tatt inn i vårt Arbeidslivs- og samfunnspolitiske program for 2025-2027.

I 2026 vil vi fokusere på mulige tiltak i forbindelse med risikokartleggingen av hovedleverandør av IT-tjenester. Tiltak vil i første omgang være å gå i dialog med leverandør for å avklare eventuelt behov for gjenoppretting og eventuell iverksetting av riktig respons.

Beskriv faktiske eller forventede resultater av tiltaket, samt mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Vi kommer til å gå gjennom rapporter fra våre leverandører, og kontakte dem dersom vi har behov for mer informasjon. Vi kommer til å ta opp dette som tema i våre mulige dialogmøter med våre største leverandør av IT-tjenester, og vil følge opp hva leverandørene har gjort av tiltak og hvilken effekt disse tiltakene har.

	Menneskerettighetsbrudd
Overordnet mål :	Varer og tjenester som Parat kjøper skal ikke være tilvirket i virksomheter som bryter menneskerettigheter.
Status :	Vi er ikke kjent med at dette er avdekket hos noen av våre leverandører.
Mål i rapporteringsåret :	Gjennomføre risikokartlegging av vår største leverandør av IT-tjenester. Dersom vi avdekker forhold med negativ påvirkning, skal vi gå i tett kontakt med leverandør, få informasjon om tiltakene de gjør og hvilken effekt disse tiltakene har.

Beskriv iverksatte eller planlagte tiltak :

Alle Parats leverandører mottar "Parats innkjøpspraksis og krav til leverandører" ved inngåelse av avtale om kjøp av varer og tjenester. Der fremkommer våre krav til at samarbeidspartnere ivaretar arbeidstakeres rettigheter i hele sin verdikjede.

Vi ber våre leverandører som selger produkter der det kan være risiko for uverdige arbeidsforhold, om å sende oss sine rapporter med aktsomhetsvurderinger. Vi sjekker aktivt deres websider for å lese hvordan de forholder seg til bærekraftig forretningspraksis, og hvordan de følger opp eventuell negativ påvirkning på arbeidstakeres rettigheter.

I 2026 vil vi fokusere på mulige tiltak i forbindelse med risikokartleggingen av leverandør av IT-tjenester. Tiltak vil i første omgang være å gå i dialog med leverandør for å avklare behov for gjenoppretting og eventuell iverksetting av riktig respons.

Beskriv faktiske eller forventede resultater av tiltaket, samt mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Vi kommer til å gå gjennom rapporter fra våre leverandører, og kontakte dem dersom vi har behov for mer informasjon. Vi kommer til å ta opp dette som tema i våre dialogmøter med våre større leverandører og vil følge opp hva leverandørene har gjort av tiltak og hvilken effekt disse tiltakene har.

3.B Andre tiltak for å håndtere risiko for negativ påvirkning/skade

3.B.1 Reduksjon av natur- og miljøpåvirkning

Parat har en innkjøpspolicy, som innebærer at vi årlig skal forbedre våre miljøprestasjoner. Styring av innkjøp er en av de viktigste innsatsfaktorene for å nå dette målet. I policyen står det blant annet at vi alltid skal sjekke om det finnes tilgjengelige miljømerkede produkter i markedet, vi skal primært velge Fair Trade-merkede produkter, sjekke leverandørers miljøprofil og om de er miljøsertifisert, velge lavenergimaskiner, velge gjenbruk (ved å blant annet gi bort materialer og utstyr til veldedige organisasjoner) og velge miljøvennlig når vi er på tjeneste-/jobbreiser (prioritet på tog og buss).

Parat har et pågående prosjekt om arealeffektivitet på våre kontorer, da spesielt på hovedkontoret i Oslo, samt har vi byttet belysning til mer miljøvennlig belysning (sensorjustert). I løpet av 2025 har vi hatt behov for flere kontor plasser på hovedkontoret. For å kunne beholde våre lokaler, har vi effektivisert plassbruken, slik at vi på samme areal, har fått plass til flere ansatte. Vi har også gitt bort kontormøbler vi ikke lenger har hat behov for, og kjøpt nye, brukte møbler der vi har trengt det.

3.B.2 Reduksjon av klimagassutslipp

Parat har forankret vårt klima og miljøengasjement i vår visjon, og i vårt politiske dokument som begge er vedtatt av landsmøte.

Parat får et enkelt klimaregnskap gjennom arbeidet vi gjør med Miljøfyrtårn-sertifisering.

Vi er oppmerksomme på at Miljøfyrtårnrapporten inneholder noen gamle tabeller. Dette henger sammen med rapporterings format. Det er ikke feil i rapporteringer eller manglende rapportering, men er årsak i endrede rapporteringskrav.

Miljøfyrtårnrapport: https://report.etiskhandel.no/var/upload_temp/upload-1163703231-milj_fyrt_rnrapport_2024.pdf

Vi er sertifisert frem til utgangen av juni 2027.

Parat strømmer flere arrangementer, kurs og konferanser gjennom året. Dette bidrar til at færre må reise for å få med seg programmet/innholdet.

Vi har holdt tilrettelagte kurs om klima/miljø for våre tillitsvalgte, og vi jobber med bevisstgjøring blant medlemmer/tillitsvalgte og ansatte i organisasjonen.

Våre tillitsvalgte/medlemmer i luftfartsbransjen er opptatt av- og jobber for økt fokus på bærekraft og miljø (eksempelvis bruk av fly med lavere drivstoffbruk, bruk av biodrivstoff og utvikling av fremtidig rutetilbud med el-fly). Dette arbeidet foregår blant annet gjennom tidligere nevnte samarbeidsforum nedsatt av Samferdselsdepartementet våren 2024.

Under Arendalsuka 2025 hadde Parat to frokoster med klima og Klimatesten som tema:
<https://www.arendalsuka.no/programsoek/details/35325>

Parat arrangerte i oktober 2025 en klimakonferanse i et samarbeid med NHO Service og Handel. Vi forbereder en ny klimakonferanse i 2026.

Våre to største leverandører av hoteltjenester er enten selv medlem av Etisk Handel Norge (Strawberry) eller Svanemerket (Scandic).

3.B.3 Tilpasning av egen innkjøpspraksis

Bevisstgjøring av våre ansatte og leverandører på vår innkjøpspraksis der vi skal prioritere bærekraftige alternativer, og gjøre det enklere å se og velge produkter med bærekraftmerker.

3.B.4 Valg av produkter og sertifiseringer

Det er flere sertifiseringer som er relevante for de varene Parat kjøper inn. Vi har lagt inn dette i vår innkjøpspraksis.

Oppdatert tekst i vår digitale Paratbutikk:

"Parat er miljøfyrtårn. Derfor skal produktene i Paratbutikken både ha nytte for de som mottar dem, være produsert på en bærekraftig måte og være gjenvinnbare.

For Parat er det viktig at de som lager produktene skal ha gode og trygge arbeidsforhold.

Parat samarbeider med IDÉ House of Brands, som jobber for å ha en bærekraftig forretningspraksis med respekt for mennesker, samfunn og miljø.

3.B.5 Støtte aktivt opp om fri fagorganisering og kollektive forhandlinger, eller der lovverket ikke tillater dette, støtte aktivt opp om andre former for demokratisk valgt arbeiderrepresentasjon

Parat er selv en fagforening, og jobber aktivt både nasjonalt og internasjonalt for fri fagorganisering, kollektive forhandlinger eller andre former for demokratisk valgt arbeiderrepresentasjon. Parat arbeider for at medlemmene skal sikres gode lønns- og arbeidsvilkår. Vårt viktigste oppdrag er å ivareta og fremme medlemmenes arbeidsrettslige, arbeidslivspolitiske og økonomiske interesser. Alle medlemmer skal sikres medbestemmelse, kompetanseutvikling, innflytelse på egen arbeidssituasjon og sin rettmessige andel av verdiskapningen. Vi mener at tariffavtaler og retten til kollektive forhandlinger gir trygghet for den enkelte, og forutsigbarhet for partene i arbeidslivet. Et organisert arbeidsliv bidrar til produktivitet. Vi arbeider derfor for at alle arbeidstakere skal være omfattet av en tariffavtale. Vi jobber aktivt mot dette med våre medlemmer og opp mot myndighetene. Dette er forankret i vårt Arbeidslivs- og samfunnspolitiske dokument for 2025-2027.

3.B.6 Bidrag til utvikling, kompetanseheving og opplæring internt og av leverandører og arbeidere i leverandørkjeden

Parat lanserte Klimatesten i februar 2025.

Parats hovedstyre vedtok Policy for bærekraftig forretningspraksis i mai 2025.

Parat arrangerte en klimakonferanse i oktober 2025.

Vi utviklet en egen "Retningslinjer for leverandører" (supplier code of conduct) i 2023.

3.B.7 Bekjempelse av korrupsjon og bestikkelser i egen virksomhet og leverandørkjeden

Gode kontrolltiltak på økonomisiden i Parat. Vi benytter både revisor og et internt kontrollutvalg. Vi vil etterspørre og vurdere aktsomhetsvurderinger i leverandørkjeden, også når det gjelder risiko for korrupsjon og bestikkelser fra våre store leverandører. Alle leverandører mottar vårt dokument "Innkjøpspraksis og krav til leverandører", der det er et eget punkt om korrupsjon, "Alle former for bestikkelser er uakseptabelt, så som bruken av alternative kanaler for å sikre illegitime private eller arbeidsrelaterte fordeler til kunder, agenter, kontaktraktører, leverandører eller deres tilsatte samt offentlige tjenestemenn/kvinner". Vi forventer at våre leverandører følger dette.

3.B.8 Annen relevant informasjon for hvordan dere arbeider med å redusere, forhindre og håndtere negativ påvirkning

Vårt Arbeidslivs- og samfunnspolitiske dokument benyttes aktivt i vårt politiske påvirkningsarbeid. Vi deltar på høringer og sender høringssvar til politiske myndigheter. Vi samarbeider også med andre organisasjoner, både i og utenfor YS, med politisk påvirkningsarbeid.

Vi vil følge opp våre store leverandørers rapporter med aktsomhetsvurderinger og gå i dialog med disse på bakgrunn av deres risikoanalyse.

A man with short brown hair and a beard, wearing clear safety glasses with blue frames, is looking intently at a piece of machinery in a factory. The background is a blurred industrial environment with metal structures and overhead lights.

4

Overvåking av gjennomføring og resultater

Overvåkning av gjennomføring og resultater handler om å måle effekten av systematikken og eget arbeid i hvert trinn i aktsomhetsvurderingene, og viser hvorvidt virksomheten gjør gode aktsomhetsvurderinger. Virksomheten må ha systematikk og rutiner på plass for å kunne fange opp og kritisk vurdere egne konklusjoner, prioriteringer og tiltak som er gjort som en del av aktsomhetsvurderinger. Eksempelvis: Er kartlegging og prioritering av mest negativ påvirkning gjort på en faglig god og troverdig måte, og som reflekterer de faktiske forholdene? Virker tiltakene for å stanse, forebygge og/eller redusere virksomhetens negative påvirkning/skade etter hensikten? Er skade gjenopprettet der det er relevant? Dette kan gjelde tiltak virksomheten gjør selv og som utføres av eller i samarbeid med andre. Erfaringene virksomheten gjør seg med arbeidet med aktsomhetsvurderinger brukes for å forbedre prosesser og resultater i fremtiden.

4.A Overvåkning og evaluering

4.A.1 Beskriv a) hvem som har ansvar for å overvåke effekten og resultatene av tiltak iverksatt og hvordan dette gjennomføres i praksis, b) hvem som har ansvar for å evaluere arbeidet med aktsomhetsvurderinger, og hvordan dette gjennomføres i praksis

Arbeidsgruppen for bærekraft i Parat, Janne Jonsrud, Odd Jenvin-Steinsvåg, Trine Jespersen, Annbjørg Nærdal og Marie Gausel, har ansvaret for arbeidet med å overvåke effekten og resultatene av tiltak, samt evaluering av arbeidet med aktsomhetsvurderinger. Det er ikke avdekket behov for tiltak i 2025. I de tilfellene det blir identifisert behov for å iverksette tiltak, vil dette bli dokumentert i referat fra dialogmøter med leverandør og i vår handlingsplan. Oppfølgingspunktene tas med direkte i videre oppfølging eller neste dialogmøte med leverandør.

I 2025 har arbeidsgruppen ved jevne mellomrom fulgt opp våre leverandører. Utviklingsavdelingen har blant annet fulgt opp hvilke artikler som bestilles til Paratbutikken, konferanser og arrangementer, og har som alltid vært ute etter bedre, rimeligere og mer bærekraftige løsninger på de produkter og tjenester Parat kjøper. Avdelingen har også sørget for at det så langt det var mulig kun ble benyttet hoteller med tariffavtale på Parats konferanser og arrangementer. Arbeidsgruppen har fulgt opp leverandører ved nye avtaleinngåelser, ved å sende ut våre krav til leverandører, samt sjekket om de er Miljøfyrtårn eller har ISO-sertifisering.

I 2025 har arbeidsgruppen også arbeidet med overvåkning og evaluering av arbeidet aktsomhetsvurderinger, noe som fremkom i vår handlingsplan for bærekraftsarbeid.

4.A.2 Beskriv hvordan dere sannsynliggjør og/ eller måler effekten av tiltak for å redusere risiko

Vi har videreutviklet arbeidet med å redusere risiko i 2025, og har fått Policy for bærekraftig forretningspraksis vedtatt av Hovedstyret. Vi ønsker å fortsette å arbeide systematisk med bærekraftarbeidet, og har derfor utviklet en handlingsplan både for å følge opp prosessmål og tiltak/risiko også for 2026. Her har vi satt tydelige langsiktige og kortsiktige mål, tiltak, frister og ansvarlige for oppfølging og gjennomføring.

Vi ønsker å følge opp våre leverandører mer systematisk enn før, og vil i 2026 etterspørre flere av våre største leverandører om å få tilsendt deres rapporter med aktsomhetsvurderinger. Ved å spørre leverandører om aktsomhetsvurderinger viser vi interesse for å benytte leverandører som gjør gode vurderinger, og forbedrer dette arbeidet. Vi ønsker at leverandørene skal redusere risiko for negativ påvirkning.

Vår leverandør av profileringsartikler IDE, som også er medlem av Etisk handel Norge, har eksempelvis i 2024 ansatt en person som jobber med aktsomhetsloven. De har egne kontrollører som kommer uanmeldt på besøk på fabrikkene de har avtale med. De har kuttet drastisk ned på antall leverandører for å kunne ha bedre oversikt over arbeidsforhold.

Det at vi tydelig kommuniserer til leverandører at vi foretrekker, og velger, dem som er opptatt av å redusere risiko for negativ påvirkning, har nok mest effekt. Vi er derfor meget tydelig på dette når vi gjør avtaler med nye leverandører.

I årets rapportering (for året 2025) har vi valgt å fokusere på våre hovedleverandører av hotelltjenester.

5

Kommunikasjon av hvordan negativ påvirkning/skade er håndtert

Forutsetningen for god ekstern kommunikasjon om arbeidet knyttet til virksomheters aktsomhetsvurderinger for bærekraftig forretningspraksis er at den bygger på konkrete aktiviteter og resultater. Virksomheten skal kommunisere offentlig om relevante styringsdokumentet knyttet til aktsomhetsvurderinger, eksempelvis policyer, retningslinjer, prosesser og aktiviteter knyttet til å identifisere og håndtere virksomhetens faktiske og potensielle negative påvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø. Kommunikasjonen bør inkludere hvordan risikoen er avdekket og håndtert, samt hvilke effekter man oppnådde av tiltakene/aktivitetene. Etter åpenhetslovens §4 skal virksomheter som er omfattet årlig offentliggjøre en redegjørelse for aktsomhetsvurderinger.

5.A. Kommunisere eksternt

5.A.1 Beskriv hvordan virksomheten kommuniserer med berørte interessenter om håndteringen av negativ påvirkning/skade

Parat publiserer fortløpende på våre websider om vår rapportering knyttet til kravene i åpenhetsloven: <https://www.parat.com/dette-er-parat/parat-og-baerekraftig-forretningspraksis/282687>

Dersom vi oppdager at våre leverandører har negativ påvirkning/skade, vil vi gå i dialog med aktuell leverandør for å bidra til å forsøke gjenoppretting eller andre aktuelle tiltak. Berørte interessenter vil bli kontaktet og orientert.

Gjennom "Tavle" vil vi også kunne nå ut til flere aktuelle samarbeidspartnere med vår informasjon og erfaring. De samler avvik og resultatet fra en rekke leverandører i en felles database som gir grunnlag for erfaringsdeling/informasjonsdeling som kommer alle brukere til gode.

5.A.2 Beskriv hvordan virksomheten kommuniserer offentlig rundt eget arbeid med kartlegging og håndtering av negativ påvirkning/skade

Parat samler dette på våre nettsider om bærekraftig forretningspraksis: <https://www.parat.com/dette-er-parat/parat-og-baerekraftig-forretningspraksis/282687>

På websiden lenkes det til vårt miljøregnskap:

<https://www.parat.com/files/2025/03/17/Milj%C3%B8fyrt%C3%A5rnrapport%202024.pdf>. Vi er oppmerksomme på at Miljøfyrtårnsrapporten inneholder noen gamle tabeller. Dette henger sammen med rapporterings format. Det er ikke feil i rapporteringer eller manglende rapportering, men er årsak i endrede rapporteringskrav.

I 2025 arrangerte vi klimakonferanse i samarbeid med NHO Service og Handel. Medlemmer og samarbeidspartnere ble invitert, og det ble publisert om konferansen på våre nettsider og Parat24. Programmet bestod av foredrag om Parats Klimatest, klimaforskning og klimatiltak i praksis.

5.A.3 Beskriv virksomhetens rutine for å ivareta og besvare eksterne henvendelser relatert til informasjonskravet pålagt virksomheter under åpenhetsloven.

Parat har en administrativ organisering som gjør at vi raskt kan svare på henvendelser relatert til informasjonskravet pålagt virksomheter under åpenhetsloven. Vi har i 2025 ikke mottatt noen henvendelser vedrørende åpenhetsloven.

6

Gjenoppretting der dette er påkrevd

Når en virksomhet har identifisert at den har forårsaket eller bidratt til skade på mennesker, dyr, samfunn eller miljø håndteres skaden gjennom å sørge for gjenoppretting, eller samarbeide om gjenoppretting. Gjenoppretting kan innebære økonomisk erstatning eller kompensasjon, en offentlig beklagelse, eller at skaden på annet vis rettes opp. Det handler også om å sørge for tilgang til klageordninger for arbeidere og/eller lokalsamfunn slik at de kan få sin sak hørt og håndtert.

6.A Gjenoppretting

6.A.1 Beskriv virksomhetens policy for gjenoppretting ved negative konsekvenser

Parats policy for gjenoppretting ved negative konsekvenser blir i første omgang beskrevet i vår Policy for bærekraftig forretningspraksis. Her beskriver vi blant annet hvordan arbeider med bærekraft, og at vi forplikter oss til å bistå våre leverandører med gjenoppretting dersom vi oppdager at det er behov for dette:

<https://www.parat.com/files/2025/12/18/Parats%20policy%20for%20b%C3%A6rekraftig%20forretningspraksis.pdf>

Gjenoppretting ligger også inne i våre policyer. Hovedsakelig er dette beskrevet når det gjelder miljø og klimagassutslipp:

"Parat støtter det internasjonale kvotesystemet, men vil påpeke at dette ikke må bli en sovepute for en nødvendig omstilling og utslippskutt på hjemmebane. Det skal ha en kostnad å påføre klima og miljøet skade. Parat støtter derfor forurensere-betaler-prinsippet og mener dette er et viktig prinsipp i utformingen av klima- og miljøpolitikken. Den som bidrar til utslipp og forurensere miljøet, skal betale for dette. Avgifter på utslipp er også et virkemiddel i seg selv for å få ned utslippene."

Ellers ligger gjenoppretting inne i policyen under det å jobbe for å fremme gode arbeids- og miljøforhold i våre leverandørkjeder.

"Parat skal foretrekke leverandører som fremmer menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter, utvikling og miljø, og skal jobbe for at flest mulig leverandører baserer sin virksomhet på disse verdiene. I nært samarbeid med YS og medlemskapet i Etisk handel Norge skal Parat jobbe for å fremme gode arbeids- og miljøforhold i våre leverandørkjeder. Sosiale og miljømessige standarder vil bli tillagt vekt når Parat velger nye leverandører. Parat skal jobbe for å styrke forholdet til internasjonal fagbevegelse generelt på dette området."

Vi har også et eget avsnitt om gjenoppretting i vår veileder for aktsomhetsvurderinger:

"Dersom Parat oppdager å ha forårsaket eller bidratt til negativ påvirkning, som skade på mennesker eller samfunn, vil vi sørge for å forsøke gjenoppretting, samt samarbeide med eventuelle leverandører om å forsøke gjenoppretting. Parat vil arbeide med å stanse og forebygge negativ påvirkning. Vi vil oppsøke de skadelidte etter gjenopprettingen, for å undersøke om de er fornøyde med resultatene av gjenopprettingen."

Beskriv eventuelle tilfeller av gjenoppretting i rapporteringsperioden

Vi har ikke oppdaget vesentlige brudd med verdiene i rapporteringsåret 2025. Dersom vi avdekker brudd, vil vi be leverandørene iverksette tiltak for å redusere konsekvens og gjentakelse og bidra til gjenoppretting. Parat vil vurdere å skifte leverandør dersom dette ikke følges opp av leverandør.

6.B Sikre tilgang til klagemekanismer

6.B.1 Beskriv hva virksomheten gjør for å sikre at ansatte og andre interessenter, spesielt påvirkede arbeidere og lokalsamfunn har tilgang til varslingskanaler og klagemekanismer

Dersom Parat oppdager at vi har forårsaket eller bidratt til skade vil vi iverksette følgende tre punkt:

1. Gjenopprette eller erstatte i forhold til skadens art og omfang.
2. Følge internasjonale lover og regler eller evt. liknende praksis for gjenoppretting ut fra vurdering av hvert enkelt tilfelle.
3. Forsøke å komme i dialog med berørte interessenter og etablere en klageordning dersom det er hensiktsmessig.

Ekstern varsling til Parat går normalt til vår generelle epostadresse: post@parat.com eller til styreleder eller generalsekretær.

April

Når det gjelder interne retningslinjer er disse beskrevet i HMS-håndboken. Vi har en kanal for generell varsling som er vår post@parat.com, så har vi egne retningslinjer for varsel på tillitsvalgte og interne ansatte.

Kontaktinformasjon:

Parat

Marie Gausel, rådgiver generalsekretærens stab
marie.gausel@parat.com

Verifikasjon

Dokument-ID 09222115557577762560

Dokument

Parat

Hoveddokument
40 sider
Initiert 2026-05-11 12:38:34 CEST (+0200) av Etisk handel Norge (EhN)
Ferdigstilt 2026-05-18 10:29:18 CEST (+0200)

Initiativtaker

Etisk handel Norge (EhN)
info@etiskhandel.no

Underskriverne

Unn Kristin Olsen Leder (UKOL) unn.kristin.olsen@parat.com Signert 2026-05-11 13:26:36 CEST (+0200)	Rune Berge Nestleder (RBN) rune.berge@parat.com Signert 2026-05-11 13:01:12 CEST (+0200)
Lars Raymond (Lasse) Holm Styremedlem (LR(HS)) lrh@caa.no Signert 2026-05-11 15:10:50 CEST (+0200)	Håkon Hægeland Ungrepresentant (HHU) haakon.haegeland@gmail.com Signert 2026-05-13 21:48:04 CEST (+0200)
Arvydas Dragonas Styremedlem (ADS) a.dragonas@gmail.com Signert 2026-05-18 10:29:18 CEST (+0200)	Benedicte Søderlund Ansattrepresentant (BSA) benedicte.soderlund@parat.com Signert 2026-05-11 13:46:05 CEST (+0200)
Truls Bjørhei Ansattrepresentant (TBA) truls.bjorhei@parat.com Signert 2026-05-11 14:07:53 CEST (+0200)	Linda Iversen Norbeck Vararepresentant (LINV) linda.iversen@gmail.com Signert 2026-05-11 13:26:32 CEST (+0200)

Denne verifiseringen ble utstedt av Scrive. For mer informasjon/bevis som angår dette dokumentet, se de skjulte vedleggene. Bruk en PDF-leser, som Adobe Reader, som kan vise skjulte vedlegg for å se vedleggene. Vennligst merk at hvis du skriver ut dokumentet, kan ikke en utskrevet kopi verifiseres som original i henhold til bestemmelsene nedenfor, og at en enkel utskrift vil være uten innholdet i de skjulte vedleggene. Den digitale signeringsprosessen (elektronisk forsegling) garanterer at dokumentet og de skjulte vedleggene er originale, og dette kan dokumenteres matematisk og uavhengig av Scrive. Scrive tilbyr også en tjeneste som lar deg automatisk verifisere at dokumentet er originalt på:
<https://scrive.com/verify>

